

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP.HCM
KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

Đáp án

ĐỀ THI CUỐI HỌC KỲ 2 (Thi ca 4, 15/05/2018)
NĂM HỌC 2017 - 2018
MÔN: CƠ SỞ DỮ LIỆU (Nhập môn CSDL)
LỚP: TH61, TH63, TK61 - HỆ: ĐẠI HỌC
Thời gian làm bài: 120 phút
Sinh viên không được sử dụng tài liệu

Câu 1: (3 điểm)

Anh (chị) hãy thiết kế một cơ sở dữ liệu theo mô hình quan hệ đạt dạng chuẩn 3NF để lưu dữ liệu **quản lý bán hàng**.

Các yêu cầu anh (chị) cần thực hiện:

- **Nêu tên các bảng và tên các cột** trong các bảng. Các danh hiệu này có thể dùng tiếng Việt có dấu và viết liền nhau, không có khoảng trắng ở giữa một danh hiệu. (Không cần nêu kiểu và cỡ dữ liệu của từng cột).
- **Nêu các khóa chính và các khóa ngoại** của các bảng bằng cách quy ước: các khóa chính được gạch dưới; các khóa ngoại bắt đầu bằng ký hiệu “#”.

Ví dụ: thiết kế của bảng Lớp, bảng Sinh viên, bảng Môn học và bảng Học được trình bày như sau:

Lớp(MãLớp, TênLớp, KhóaHọc, HệĐàoTạo, Khoa)
SinhViên(MãSV, HọSV, TênSV, NgàySinh, GiớiTính, ĐịaChỉ, #MãLớp)
MônHọc(MãMH, TênMH, SốTínChỉ)
Học(#MãSV, #MãMH, NgàyĐăngKý, ĐiểmMH)

Các thông tin cần thiết để thiết kế cơ sở dữ liệu (CSDL) **quản lý bán hàng** là:

- CSDL bán hàng lưu các thông tin về: khách hàng, đơn hàng, nhân viên, hàng hóa
- Thông tin về khách hàng và nhân viên cần lưu: mã, họ, tên, ngày sinh, giới tính, địa chỉ, và số điện thoại
- Thông tin về đơn hàng cần lưu: mã đơn hàng, ngày mua, tiền vận chuyển, khách hàng mua, nhân viên bán hàng và các hàng hóa đơn hàng mua.
- Một đơn hàng do một nhân viên bán, và một nhân viên có thể bán nhiều đơn hàng
- Một đơn hàng do một khách hàng mua, và một khách hàng có thể mua nhiều đơn hàng
- Một đơn hàng có thể mua nhiều hàng hóa, và một hàng hóa có thể bán cho nhiều đơn hàng
- Thông tin về hàng hóa cần lưu: mã, tên, đơn vị tính, đơn giá niêm yết
- Thông tin về một hàng hóa bán cho một đơn hàng cần lưu: đơn giá bán và số lượng bán

Đáp án đề nghị:

KháchHàng (MãKH, HọKH, TênKH, NgàySinhKH, GiớiTínhKH, ĐịaChỉKH,
SốĐiệnThoạiKH)

NhânViên (MãNV, HọNV, TênNV, NgàySinhNV, GiớiTínhNV, ĐịaChỉNV,
SốĐiệnThoạiNV)

ĐơnHàng (MãĐH, NgàyMua, TiềnVậnChuyển, #MãKH, #MãNV)

HàngHóa (MãHH, TênHH, ĐơnVịTính, ĐơnGiáNiêmYết)

ChiTiếtĐH (#MãĐH, #MãHH, ĐơnGiáBán, SốLượngBán)

Thang điểm đề nghị:

- Tổng điểm: 3 điểm, trong đó:
KháchHàng: 0,5 điểm
NhânViên: 0,5 điểm
ĐơnHàng: 0,5 điểm
HàngHóa: 0,5 điểm
ChiTiếtĐH: 1 điểm
- Lỗi sai rất cơ bản về kiến thức, khái niệm Bảng, Cột, Khóa chính, Khóa ngoại: trừ từ 2 đến 3 điểm
- Lỗi sai do năng lực: mỗi lỗi trừ từ 0,25 đến 1 điểm
- Lỗi không thỏa dạng chuẩn 1 ở bất kỳ bảng nào: trừ từ 2 đến 3 điểm
- Khi sinh viên thiết kế CSDL khác với đáp án đề nghị vẫn được tính điểm. Lúc đó, tiêu chí chấm dựa vào yêu cầu của đề bài đưa ra.

Câu 2: (3 điểm)

Cho các quan hệ: (các danh hiệu dùng tiếng Việt có dấu cho cho dễ đọc)

Khoa(MãKhoa, TênKhoa)

Lớp(MãLớp, TênLớp, KhóaHọc, HệĐàoTạo, #MãKhoa)

SinhViên(MãSV, HọSV, TênSV, NgàySinh, GiớiTính, ĐịaChỉ, #MãLớp)

MônHọc(MãMH, TênMH, SốTínChỉ, #MãKhoa)

Học(#MãSV, #MãMH, NgàyĐăngKý, ĐiểmMH)

Anh (chị) hãy viết **câu truy vấn bằng lệnh SQL** theo cú pháp SQL chuẩn SQL2, SQL3 hay cú pháp SQL của Microsoft Access cho các câu hỏi sau:

Đáp án đề nghị:

- 1) Lập danh các môn học có số tín chỉ lớn hơn hoặc bằng 3. Danh sách gồm tất cả các cột của bảng MônHọc. (1đ)

```
SELECT *  
FROM MônHọc  
WHERE SốTínChỉ >= 3
```

- 2) Lập danh sách sinh viên thuộc lớp có mã lớp là “TH16” ở các quận Hóc Môn và Thủ Đức. Danh sách gồm tất cả các cột của bảng SinhViên. (1đ)

```
SELECT *
```

FROM SinhViên
 WHERE (MãLớp = "TH16")
 AND (ĐịaChỉ LIKE '%Hóc Môn %' OR ĐịaChỉ LIKE '%Thủ Đức%');

- 3) Lập danh sách thống kê số lớp của từng khoa. Danh sách gồm 3 cột: mã khoa, tên khoa và số lớp của khoa. Mỗi khoa được thể hiện một hàng trong danh sách. (1đ)

SELECT Khoa.MãKhoa, TênKhoa, Count(MãLớp) AS SốLớp
 FROM Lớp, Khoa
 WHERE Lớp.MãKhoa = Khoa.MãKhoa
 GROUP BY Khoa.MãKhoa, TênKhoa

Thang điểm đề nghị cho câu 2:

- Tổng điểm: 3 điểm, mỗi câu truy vấn viết đúng được tính 1 điểm
- Câu có lỗi sai cơ bản về cấu trúc câu lệnh, sai từ khóa và cú pháp: được 0,0 hay 0,25 điểm
- Truy vấn ra danh sách bị lặp: trừ 0,5 điểm
- Câu thiếu điều kiện kết bảng khi cần thiết: trừ 0,5 điểm
- Câu truy vấn sử dụng tên bảng, tên cột không có trong đề bài: 0,0 điểm
- Lỗi sai nhẹ do năng lực, kiến thức ở mỗi câu: mỗi lỗi trừ 0,25 điểm

Câu 3: (2 điểm)

Xác định **tất cả các khóa ứng viên** của lược đồ quan hệ R có các thuộc tính sau:

R(A,B,C,D,E,G) với tập phụ thuộc hàm
 $F = \{ ED \rightarrow AB; BC \rightarrow DG; B \rightarrow D; AD \rightarrow G \}$

Đáp án đề nghị:

R(A,B,C,D,E,G) với tập phụ thuộc hàm
 $F = \{ \begin{array}{l} ED \rightarrow AB; \\ BC \rightarrow DG; \\ B \rightarrow D; \\ AD \rightarrow G \end{array} \}$

Tập gốc = {CE}

Tập lá = {G}

Tập trung gian = {ABD}

Xét:

$\{ CE \}^+ = \{ CE \} \neq R$ nên: { CE } không là khóa ứng viên

Xét:

$\{ CEA \}^+ = \{ CEA \} \neq R$ nên: { CEA } không là khóa ứng viên

$\{ CEB \}^+ = \{ CEBDGA \} = R$ nên: { CEB } là **khóa ứng viên thứ nhất**

$\{ CED \}^+ = \{ CEDABG \} = R$ nên: { CED } là **khóa ứng viên thứ hai**

Xét:

{ CEAB } : là siêu khóa vì { CEB } là khóa ứng viên thứ nhất

{ CEAD } : là siêu khóa vì { CED } là khóa ứng viên thứ hai

Kết luận:

R có tất cả 2 khóa ứng viên là: { CEB } và { CED }.

Thang điểm đề nghị:

- Tổng điểm: 2 điểm, trong đó:
  - o Xác định đúng tập gốc, lá, trung gian: được 0,5 điểm
  - o Xác định đúng mỗi khóa ứng viên tính 0,75 điểm (x 2 KUV)
- Sai giải thuật tìm khóa ứng viên: 0,0 điểm
- Không có kết luận (để biết đã tính xong): trừ 0,5 điểm

Câu 4: (2 điểm)

Cho quan hệ **$R_1(\underline{A}, \underline{B}, C, D)$** đã thỏa dạng chuẩn 1, có khóa chính là **$\underline{A}, \underline{B}$** và có tập phụ thuộc hàm là:

$$F = \{ A, B \rightarrow A, B, C; A \rightarrow D \}$$

4.1 Hãy xác định dạng chuẩn của quan hệ **R_1** (phải có giải thích lý do) (1 điểm)

4.2 Hãy nâng dạng chuẩn của **R_1** lên một cấp. Nếu có thiết kế lại quan hệ thì phải nêu đủ: tên quan hệ, các thuộc tính, khóa chính và tập phụ thuộc hàm của quan hệ. (1 điểm)

Đáp án đề nghị:

4.1 Hãy xác định dạng chuẩn của quan hệ **R_1** (phải có giải thích lý do) (1 điểm)

Trả lời: quan hệ **R_1** chỉ thỏa dạng chuẩn 1 (giả thiết cho) mà không thỏa dạng chuẩn 2 vì: tồn tại thuộc tính **D** (không thuộc khóa chính) phụ thuộc hàm không đầy đủ vào khóa chính (chỉ phụ thuộc hàm vào **A**: **$A \rightarrow D$**).

4.2 Hãy nâng dạng chuẩn của **R_1** lên một cấp. (1 điểm)

Nâng **R_1** lên dạng chuẩn 2:

$R_1(\underline{A}, \underline{B}, C)$ có khóa chính **$\underline{A}, \underline{B}$** , và tập PTH **$F = \{ A, B \rightarrow A, B, C \}$**

$R_2(\underline{A}, D)$ có khóa chính **$\underline{A}$** , và tập PTH **$F = \{ A \rightarrow D \}$**

Thang điểm đề nghị:

- Tổng điểm: 2 điểm, mỗi câu 4.1 và 4.2 được 1 điểm
- Câu có lỗi sai cơ bản về kiến thức cơ bản về các dạng chuẩn: mỗi câu được 0,0 hay 0,25 điểm
- Câu có lỗi sai nhẹ do năng lực, kiến thức: mỗi lỗi trừ 0,25 điểm

HẾT

Xác nhận của Trưởng khoa